

Saj to vendar ne more biti res

Ni še minil mesec, odkar smo policijski in carinski uslužbenci začeli delati na novem mejnem platoju pred novim predorom pod Karavankami. Kolone turistov so se dan in noč valile v Slovenijo, v državo, ki je dan prej slovesno razglasila samostojnost.

Zjutraj kot po navadi odidem v službo; na avstrijsko stran tunela, kajti naša carina je tam imela svoj urad. Še začeli nismo z delom, ko zazvoni telefon. Poziv, da moram takoj kot rezervist na policijsko postajo, takratno Postajo milice Jesenice. Kot blisk so švigale informacije z vseh strani in v trenutku smo dojeli, za kaj gre.

Z nekim zdomcem, ki se mu seveda ni niti sanjalo, da vstopa v državo v vojni, se pripeljem do Jesenic. Doma se preoblečem v uniformo in odidem na policijsko postajo. Dobimo orožje, a še vedno kar ne dojamemo, da gre tako hudičevo zares. Informacije prihajajo z vseh strani, nekatere izmišljene, spet druge polresnične, a tretje mogoče celo resnične. Najbolj nas na realna tla postavi konvoj policijskih in vojaških vozil bivše države, ki se ustavi prav pred policijsko stavbo. Še danes ne vem, ali se mi je samo zazdelo ali je bilo res, da je tank, ki je bil naložen na vlečnem vozilu, obrnil cev proti naši stavbi. Onemeli smo, se spogledovali, čudili, spraševali ...

Saj to vendar ne more biti res.

Težko je z besedami opisati občutke, ki so me takrat navdajali. Negotovost, strah, dvom, pogum, ponos – vse v enem žaklju. Konvoj počasi odpelje naprej. Pozneje smo izvedeli, da sta bili zvezna milica in vojska poslani na vse mejne prehode, torej tudi na Karavanke.

Rezervisti smo bili potem skupaj z rednimi miličniki nastanjeni v domu TVD Partizan Jesenice, nekateri tudi v Osnovni šoli Prežihovega Voranca. Zadolženi smo bili za varovanje objektov, postavljanje barikad, stražo ter varovanje ljudi in premoženja.

Iz trenutka v trenutek, iz ure v uro, iz dneva v dan smo vedno bolj dojemali, da nas dejansko napada vojska, ki je bila še včeraj naša, vojska, v kateri je

bilo ogromno slovenskih fantov in v kateri smo bili nekoč tudi mi. Sirene za nevarnost zračnega napada, poročila o bombardiranju na Brniku, o spopadu za mejni prehod Rožna Dolina, o spopadu za Holmec, kjer sta življenje izgubila dva policista, me navdajajo z besom, grozo, strahom.

Misli mi uhajajo k domačim, ki ob zvoku siren hitijo v klet, ki s strahom zrejo v nebo in z grozo poslušajo grmenje letal JLA.

Saj to vendar ne more biti res!

Zvezni miličniki, ki naj bi prevzeli nadzor nad mejami, so s helikopterjem pristali tudi na nogometnem igrišču pred hokejsko halo. Opozorjeni smo bili nanje in vso noč smo budno spremljali dogajanje v mestu, saj nihče ni vedel, kam bodo krenili in kaj nameravajo. Niti sanjalo se mi ni, da so bili oni še bolj zmedeni in nepripravljeni kot mi. Žal smo to zvedeli dosti pozneje. Zato je bila tista noč, ko so pristali, zame ena bolj stresnih. In prav to noč sem bil na vrsti za straženje objekta, kjer smo bili nastanjeni. Z današnjega zornega kota je bilo sila neodgovorno, nelogično in skrajno amatersko stati pred vhodom v TVD pod svetilko skupaj s kolegom na straži; v rokah pa težak in neokreten puškomitraljez.

»Ne, tako ne gre!« sva si rekla in zaklenila vhodna vrata, pustila prižgano luč pred vhodom ter odvihrala na balkon telovadnice. Skozi majhno okno sem uperil puško proti vhodu v dom in z občutki, kakršnih še nisem doživel, zrl po dvorišču doma.

Nikogar ni bilo. Glavna jeseniška ulica je bila vso noč prazna, le ulične svetilke so nemo čakale, da se zdani; tako kot mi na straži. Kot sem slišal pozneje, so zvezni miličniki zašli, sami niso vedeli, kje so, bili so menda popolnoma neprimerno opremljeni. Gotovo niso daleč prišli. Mi pa tudi ne, saj smo imeli naloge na Jesenicah in okolici. Po počitku po neprespani noči je moj puškomitraljez dobil novo okensko lino. Tokrat na Tomšičevi ulici, kjer je čuval arhiv in skladišče orožja in streliva, ki smo ga s policijske postaje premestili na eno od skrivnih lokacij.

Poleg straž smo v trojkah izvajali tudi nadzor na barikadah. Samo enkrat se je zgodilo, da smo bili v stiku z agresorjem. Ko smo bili v Kavčkah na mostu hidroelektrarne, sta nizko nad nami prihrumela dva miga. Le počepnili smo ob zid betonske ograje, drugega tisti hip nismo mogli storiti. Le kam letita, kaj nameravata, smo se spet spraševali. Kot se je pozneje izkazalo, nismo bili ne mi ne karavanški plato tarča napada.

Potnikov na cesti, kjer so bile barikade, ni bilo veliko. Večinoma so bili to

domačini, ki so morali kljub vojnemu stanju hoditi v službo. Ustaviti smo morali vsako vozilo in preveriti, kdo so potniki in kaj imajo v prtljažniku. Čeprav smo se trudili biti čim bolj profesionalni, smo bili žal nemalokrat deležni tudi negotovanja in nejevolje s strani potnikov; zlasti tistih, ki so hiteli na že plačane počitnice v Italijo, na obisk k teti v Avstrijo ali na kako avstrijsko letališče, saj so že imeli letalske karte za London, Pariz, Madrid ... Saj vendar to ne more biti res.

Počasi smo se začeli navajati vsakodnevnih opravil oziroma dolžnosti, ki so bile vedno bolj podobne policijskim v mirnodobnih časih. Je pa minilo še kar nekaj časa, da sem lahko zapustil vrste rezervistov in odšel domov. In vendar je bilo vse to res.